

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

**INSTRUKCE NÁMĚSTKYNĚ PRO ŘÍZENÍ SEKCE ZAMĚSTNANOSTI
č. 9/2022**

Věc: Realizace rekvalifikací Úřadem práce České republiky

**Článek 1
Úvodní ustanovení**

1. Tato instrukce upravuje postup krajských poboček a pobočky pro hlavní město Prahu Úřadu práce České republiky a jejich kontaktních pracovišť (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) při realizaci rekvalifikací s cílem zvýšit dostupnost rekvalifikací pro klienty Úřadu práce České republiky (dále jen „Úřad práce“) a zvýšit flexibilitu a schopnost tohoto úřadu reagovat na aktuální a předpokládané potřeby trhu práce prostřednictvím rekvalifikace realizované podle § 108 až 110 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“) a vyhlášky č. 519/2004 Sb., o rekvalifikaci uchazečů o zaměstnání a zájemců o zaměstnání a o rekvalifikaci zaměstnanců (dále jen „vyhláška č. 519/2004 Sb.“).
2. Pro zajištění cíle specifikovaného v bodě 1. tohoto ustanovení je nutné ze strany krajských poboček Úřadu práce reflektovat nejen aktuální situaci, ale především směr budoucího vývoje na trhu práce. Zároveň je žádoucí reflektovat individuální potřeby klientů ve vztahu k jejich profesnímu rozvoji a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce. Za tímto účelem bude akcentováno poskytování kariérového poradenství klientům Úřadu práce [zejména poradenství pro volbu rekvalifikace a poradenství pro zprostředkování vhodného zaměstnání realizované podle vyhlášky č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 518/2004 Sb.“)] a prohlubována spolupráce krajských poboček Úřadu práce s rekvalifikačními zařízeními. Cílem této spolupráce je zejména ovlivňování zaměření rekvalifikací a získávání relevantních podkladů pro poskytování kariérových informací v oblasti dalšího vzdělávání a rekvalifikace. Za účelem zvýšení přístupnosti a informovanosti o rekvalifikačních kurzech využívá Úřad práce při realizaci rekvalifikací také Databázi rekvalifikací a kurzů dalšího vzdělávání, uveřejněnou na webu <https://www.uradprace.cz/web/cz/nabidka-rekvalifikaci-a-vzdelavacich-kurzu>, (dále jen „Databáze“).

3. Klientem Úřadu práce jsou pro účely realizace rekvalifikací fyzické osoby vedené v evidenci uchazečů o zaměstnání a v evidenci zájemců o zaměstnání, osoby se zdravotním postižením a zaměstnavatelé, jejichž prostřednictvím je prováděna rekvalifikace jejich zaměstnanců.

Článek 2

Zásady pro poskytování rekvalifikací uchazečům o zaměstnání a zájemcům o zaměstnání

1. Rekvalifikace budou poskytovány uchazečům o zaměstnání a zájemcům o zaměstnání prostřednictvím rekvalifikace zabezpečované podle ustanovení § 109 zákona o zaměstnanosti (dále jen „zabezpečovaná rekvalifikace“) a prostřednictvím rekvalifikace realizované podle ustanovení § 109a zákona o zaměstnanosti (dále jen „zvolená rekvalifikace“) v souladu se současnými i budoucími potřebami trhu práce a s uplatněním principu umožnit těmto cílovým skupinám zlepšit své postavení na trhu práce při respektování jejich individuálních potřeb, zdravotního stavu, schopností a možností pro úspěšné absolvování vhodné rekvalifikace.
2. Při posuzování zájmu o poskytnutí rekvalifikace bude zohledňována sociální situace uchazečů o zaměstnání, a to zejména s ohledem na jejich schopnost úspěšně ukončit rekvalifikaci a eliminovat tak riziko jejich případného propadu do dluhové pasti. V případě uchazečů o zaměstnání z kategorie sociálně vyloučených osob či sociálním vyloučením ohrožených bude upřednostňováno jejich zařazení do zabezpečované rekvalifikace, při které je zároveň možné tyto osoby finančně podpořit (přiznání podpory při rekvalifikaci, úhrada cestovních nákladů).
3. Nemožnost zajistit vybraný rekvalifikační kurz uchazečům o zaměstnání uvedeným v bodě 2. tohoto článku prostřednictvím zabezpečované rekvalifikace není automatickým důvodem pro zamítnutí zvolené rekvalifikace. V praxi se může jednat o případy, kdy se z objektivních důvodů nepodaří zabezpečovanou rekvalifikaci zajistit, např. krajská pobočka Úřadu práce nemá vysoutěženého dodavatele a sám uchazeč/zájemce o zaměstnání z důvodu aktuálně možného pracovního uplatnění nechce čekat na vysoutěžení kurzu apod.

***Příklad:** Pokud uchazeč o zaměstnání požádá o zvolenou rekvalifikaci a spadá do kategorie sociálně vyloučených osob či sociálním vyloučením ohrožených, bude mu nabídnuto absolvování zvoleného kurzu prostřednictvím zabezpečované rekvalifikace v předpokládaném termínu (termín bude sdělen s ohledem na možnost zahájení kurzu u vysoutěženého dodavatele nebo s ohledem na vyhlášení veřejné zakázky) a vysvětlena pozitiva takového řešení, a to za účelem jeho informovaného rozhodnutí. Pokud uchazeč o zaměstnání nebude nabídku zařazení do zabezpečované rekvalifikace na základě informovaného*

rozhodnutí akceptovat, není jeho rozhodnutí důvodem pro zamítnutí zvolené rekvalifikace a proběhne standardní postup při jejím posuzování podle čl. 3 této instrukce. O projednání a jeho výsledku se učiní záznam do spisu k podanému „Zájmu o zvolenou rekvalifikaci“, který uchazeč o zaměstnání podepíše. V případě přijetí nabídky zabezpečované rekvalifikace není třeba, aby uchazeč o zaměstnání vyplňoval novou žádost o rekvalifikaci.

4. Uchazeč/zájemce o zaměstnání bude mít možnost prostřednictvím rekvalifikace nejen získat novou kvalifikaci, ale také svoji dosavadní kvalifikaci zvýšit, prohloubit nebo rozšířit, včetně možnosti jejího udržování či obnovení.
5. Rekvalifikace bude poskytována i uchazečům/zájemcům o zaměstnání, kteří dosud žádnou kvalifikaci nezískali. Zvláštní pozornost bude věnována osobám se základním a nedokončeným základním vzděláním, které hledají uplatnění na trhu práce.
6. Rekvalifikace budou nabízeny všem uchazečům/zájemcům o zaměstnání, pro které bude zajištěn vhodný výběr vzdělávacích možností. Za tímto účelem krajská pobočka Úřadu práce:
 - bude poskytovat poradenství a součinnost k vyhledání vhodných rekvalifikačních kurzů a rekvalifikačních zařízení s cílem umožnit uchazeči/zájemci o zaměstnání absolvování rekvalifikace ve zvoleném kurzu prostřednictvím zvolené rekvalifikace,
 - zajistí vhodné rekvalifikační kurzy i pro osoby s neukončeným základním vzděláním pro potřebu realizace zabezpečované rekvalifikace.
7. Za účelem volby vhodného obsahového zaměření rekvalifikace bude akcentováno poskytování kariérového poradenství, včetně dostupné diagnostiky a kariérových informací z oblasti dalšího vzdělávání a rekvalifikace. Při poskytování poradenství pro volbu rekvalifikace budou zohledňovány také dovednosti získané v rámci procesu celoživotního učení a zkušenosti získané v rámci dosavadní pracovní kariéry uchazeče/zájemce o zaměstnání.
8. Pro poskytnutí rekvalifikace není podmínkou určitá doba vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání nebo v evidenci zájemců o zaměstnání ani uzavření individuálního akčního plánu (dále jen „IAP“).
9. Témuž uchazeči/zájemci o zaměstnání je možné poskytnout rekvalifikaci opakovaně. Opakované zařazení téhož uchazeče/zájemce o zaměstnání do stejného nebo obdobného typu vzdělávání je možné, pokud se jedná o navazující kurzy vedoucí k získání potřebné kvalifikace či v případě, že daná osoba nebyla schopna dokončit předchozí rekvalifikaci z vážných důvodů

vymezených v ustanovení § 5 zákona o zaměstnanosti, nebo v případech obnovení kvalifikace či potřeby jejího udržení pro výkon vhodného zaměstnání.

10. Pro posouzení uplatnitelnosti na trhu práce v nově uvažované kvalifikaci nebude od uchazeče/zájemce o zaměstnání vyžadován příslib budoucího zaměstnání od konkrétního potenciálního zaměstnavatele.
11. Krajská pobočka Úřadu práce při posuzování parametru uplatnitelnosti na trhu práce zohlední **celostátně vymezený okruh oborů vzdělání nebo profesí**, u nichž bude presumována s ohledem na celostátní potřeby trhu práce zvýšená uplatnitelnost na trhu práce. Tento okruh **bude vymezen Odborem politiky zaměstnanosti MPSV** na základě analýz vývoje a predikcí trhu práce, včetně případného projednání se sociálními partnery. Okruh **bude aktualizován dle potřeby, minimálně však jednou ročně**.
12. Nad rámec výše uvedeného celostátního okruhu bude pro jednání odborných komisí APZ krajská pobočka Úřadu práce zpracovávat a v aktuální podobě udržovat **regionální seznam obsahující vymezené okruhy oborů vzdělání nebo profesí**, který bude verifikován v poradním sboru krajské pobočky Úřadu práce/vybraného kontaktního pracoviště Úřadu práce. Za tímto účelem bude průběžně dle potřeby, minimálně v pololetních intervalech, vyhodnocovat situaci na svém regionálním trhu práce, popřípadě zohledňovat též lokální specifika z úrovně vybraného kontaktního pracoviště Úřadu práce.
13. Uchazeči o zaměstnání bude umožněno dokončit rekvalifikaci započatou v postavení zájemce o zaměstnání a naopak, za podmínek uvedených v čl. 8 této instrukce.
14. Uchazeči/zájemci o zaměstnání bude umožněno dokončit zabezpečenou rekvalifikaci v postavení zaměstnance zaměstnavatele za podmínek uvedených v čl. 13 bod 5. druhá odrážka této instrukce.
15. Specializované rekvalifikační kurzy pro osoby se zdravotním postižením jsou realizovány v souladu s účinným řídicím aktem generálního ředitelství Úřadu práce, který upravuje postup při realizaci pracovní rehabilitace.

Článek 3

Kritéria pro posuzování rekvalifikací v odborných komisích APZ

1. Krajská pobočka Úřadu práce se bude požadavky klientů zabývat po doručení formuláře Zájem o zvolenou rekvalifikaci nebo po projevení zájmu o zabezpečení rekvalifikace Úřadem práce bez zbytečného odkladu.

2. Jednotlivé požadavky na rekvalifikace budou posuzovány vždy individuálně z hlediska uplatnění na trhu práce, zdravotní způsobilosti, splnění vstupních podmínek pro posuzovaný rekvalifikační kurz a dalších kritérií s ohledem na bariéry omezující konkrétní osobu nebo určité skupiny osob při vstupu na trh práce. Při posuzování uplatnitelnosti na trhu práce bude postupováno tak, že rekvalifikace směřující k pracovním činnostem, které nebudou vymezeny v oborech vzdělání nebo profesích prezentujících automatický předpoklad pro uplatnění na trhu práce (viz čl. 2 bod 11. a 12. této instrukce), budou v odborných komisích APZ posuzovány vždy individuálně.
3. Při schvalování rekvalifikací se dále použijí následující kritéria:
- kladné doporučení pro poskytnutí rekvalifikace bude vydáváno uchazečům/zájemcům o zaměstnání, kteří potřebují rekvalifikaci z důvodu udržování nebo obnovení stávající kvalifikace [například ženy po mateřské dovolené nebo osoby po rodičovské dovolené, osoby stojící dlouhodobě mimo trh práce (osoby pečující o osobu blízkou, osoby, kterým propadlo oprávnění k výkonu odborné činnosti-např. průkaz svářeče apod.) aj.],
 - kladné doporučení pro poskytnutí rekvalifikace bude vydáváno uchazečům/zájemcům o zaměstnání, kteří ji potřebují z důvodu ztráty schopnosti nebo možnosti vykonávat původní profesi, popřípadě těm, jimž takováto ztráta hrozí,
 - kladné doporučení pro poskytnutí rekvalifikace bude vydáváno uchazečům/zájemcům o zaměstnání, kteří ji potřebují k zahájení samostatné výdělečné činnosti (za účelem eliminace neúspěchu v podnikání může být s ohledem na podnikatelský záměr v indikovaných případech poskytnutí rekvalifikace podmíněno absolvováním rekvalifikačního kurzu „Základy podnikání“ formou zabezpečované rekvalifikace),
 - kladné doporučení pro poskytnutí rekvalifikace bude vydáváno uchazečům/zájemcům o zaměstnání v případech navazujících kurzů, které jsou nezbytné k dosažení potřebné kvalifikace (např. kombinace řidičského oprávnění a profesního průkazu řidiče apod.),
 - kladné doporučení pro poskytnutí rekvalifikace bude vydáváno uchazečům/zájemcům o zaměstnání, kteří doposud žádnou kvalifikaci nezískali, v případě, že se bude jednat o rekvalifikaci, směřující k získání profesní kvalifikace, ve které uplatní své dosavadní znalosti a dovednosti získané v rámci neformálního vzdělávání či v rámci informálního učení.

4. V odůvodněných případech, kdy bude nutné rozhodnout o preferenci poskytnutí rekvalifikace, budou uplatňovány priority při zařazení uchazečů/zájemců o zaměstnání do rekvalifikace v následujícím pořadí:
- a) uchazeči o zaměstnání, kterým je věnována zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání podle § 33 zákona o zaměstnanosti, zejména osoby starší 55 let, osoby mladší 30 let, absolventi škol bez praxe, osoby s nejvýše dosaženým základním vzděláním, osoby dlouhodobě nezaměstnané, osoby pečující o dítě, osoby po výkonu trestu odnětí svobody apod. (přednostně pak uchazeči o zaměstnání s kumulací znevýhodnění na trhu práce),
 - b) ostatní uchazeči o zaměstnání,
 - c) zájemci o zaměstnání znevýhodnění na trhu práce (zejména osoby ohrožené ztrátou zaměstnání, osoby bez kvalifikace či nízkou kvalifikací, osoby starší 55 let, osoby mladší 30 let s výjimkou absolventů vysokých škol, osoby vracející se na trh práce např. po mateřské či rodičovské dovolené),
 - d) ostatní zájemci o zaměstnání.

Článek 4

Realizace kariérového poradenství pro volbu a doporučování rekvalifikace uchazečům o zaměstnání a zájemcům o zaměstnání

1. Pro dosažení efektivního řešení situace uchazečů/zájemců o zaměstnání při poskytování rekvalifikací je žádoucí v co nejkratším čase navázat poradenský vztah mezi konkrétním klientem a příslušným poradcem Úřadu práce a poskytnout mu v maximální možné míře srozumitelné relevantní kariérové informace z oblasti dalšího vzdělávání a rekvalifikace.
2. **Nejpozději do dvou měsíců po zařazení do evidence** uchazečů/zájemců o zaměstnání **vyhodnotí krajská pobočka Úřadu práce aktuální potřebu dalšího vzdělávání** konkrétního uchazeče/zájemce o zaměstnání (s výjimkou uvedenou v čl. 6 bod 8. a 9. této instrukce), kterému zároveň poskytne veškeré relevantní informace pro jeho informované rozhodování k volbě rekvalifikace a v součinnosti s ním stanoví další postup. Za tímto účelem krajská pobočka Úřadu práce vhodně kombinuje individuální a skupinové formy poradenství, včetně indikace potřebné diagnostiky. **V této stanovené lhůtě:**

2.1. Poradce pro zprostředkování zaměstnání nejpozději do jednoho měsíce provede vstupní poradenský rozhovor zaměřený na sociální a pracovní anamnézu klienta. V této souvislosti poradce pro zprostředkování zaměstnání zejména ověří a doplní údaje uvedené uchazečem o zaměstnání v Žádosti o zprostředkování zaměstnání a zájemcem o zaměstnání v Žádosti o zařazení do evidence zájemců o zaměstnání. Dále zmapuje sociální situaci klienta, jeho aktuální potřeby a preference (jaké postoje k dalšímu vzdělávání a ke zprostředkování zaměstnání klient zastává, očekávání klienta a jeho představy o tom, co chce získat). **Cílem vstupního poradenského rozhovoru je vyhodnotit aktuální motivaci a stávající kompetence** (dosaženou kvalifikaci, klíčové dovednosti a dosavadní praxi) **a předpoklady klienta pro nalezení nebo udržení pracovního uplatnění bez intervence rekvalifikace a z pohledu potřeby rekvalifikace**, tj. zda a kdy bude vhodné klienta pro účinné řešení jeho životní situace podpořit vhodnou vzdělávací aktivitou.

- Nejpozději do 5 pracovních dnů od uskutečnění vstupního poradenského rozhovoru vyhodnotí poradce pro zprostředkování zaměstnání výše uvedené parametry a o výsledku vyhodnocení učiní **interní záznam** do informačního systému používaného Úřadem práce v rozsahu potřebném pro navazující poradenskou práci poradců pro rekvalifikace, případně dalších odborných kariérových poradců. Výsledky tohoto vyhodnocení jsou podkladem pro zpracování výstupu z provedené poradenské intervence a relevantním zdrojem dat pro odborné kariérové poradce krajské pobočky Úřadu práce, kteří se na procesu poradenství pro volbu rekvalifikace budou podílet.
- Pokud klient během vstupního poradenského rozhovoru uvede, že nemá zájem o rekvalifikaci ani o poradenství k rekvalifikaci, a že chce svou nezaměstnanost řešit tak, že si bude hledat zaměstnání/připravovat se na podnikání s využitím svých dosavadních dovedností, kvalifikace a praxe, je tato skutečnost uvedena do interního záznamu jako návrh dalšího postupu. Pokud takovému klientovi není do 5 měsíců zprostředkováno vhodné zaměstnání nebo neukončí evidenci na Úřadu práce sám, je s ním možnost absolvovat rekvalifikaci nebo poradenství (včetně poradenství k rekvalifikaci) znovu projednána v rámci IAP.
- Pomůckou pro vyhodnocení vstupního poradenského rozhovoru pro doporučení rekvalifikace ve smyslu doporučení absolvování poradenství pro volbu rekvalifikace je primárně zhodnocení faktoru motivace a faktoru kompetence. Klienti s vysokou motivací pro pracovní uplatnění, ale nevyhovujícími kompetencemi pro trh práce jsou nejvhodnějšími adepty pro absolvování rekvalifikace. U těchto klientů je vhodné doporučit absolvování poradenství pro volbu rekvalifikace. U klientů s nedostatečnými kompetencemi, ale s nízkou motivací pro pracovní uplatnění je vhodné před

volbou rekvalifikace jejich zařazení do vhodného poradenského programu (poradenský program Job club, motivační programy apod.).

- Pro účely vedení vstupního poradenského rozhovoru a jeho vyhodnocení lze využít jako pomůcku také přílohy, které jsou součástí Metodiky poradenského procesu realizovaného s uchazeči o zaměstnání na Úřadu práce České republiky (Certifikovaná metodika MPSV č.j. 2013/80685-141).

2.2. Výstupem vstupního poradenského rozhovoru bude návrh dalšího postupu vedoucího ke zvýšení uplatnitelnosti uchazeče/zámce o zaměstnání na trhu práce či k jeho přímému pracovnímu uplatnění (dále jen „návrh dalšího postupu“). Návrh dalšího postupu bude v součinnosti s klientem zpracován v průběhu navazující individuální schůzky s poradcem pro zprostředkování zaměstnání v rámci stanoveného termínu (plánovaný kontakt). Tato schůzka se uskuteční **do 15 pracovních dnů** od realizace vstupního poradenského rozhovoru. Nejpozději do této doby obdrží klient informace o možnosti výběru aktivit pro zvýšení jeho zaměstnatelnosti a o aktuální situaci na trhu práce (lze kombinovat synchronní a asynchronní formy distančního poradenství, absolvování skupinové informační schůzky, osobní předání informací, informačních letáků). Návrh dalšího postupu bude zaznamenán do informačního systému používaného Úřadem práce a v písemné formě s podpisem klienta založen do spisu uchazeče/zámce o zaměstnání. Klient zároveň obdrží jeho kopii, jejíž převzetí potvrdí na originále dokumentu založeného do spisu (lze využít tisku z poznámky uskutečněného kontaktu).

- **V případě doporučení rekvalifikace jako obecné vzdělávací aktivity** (nejedná se o doporučení konkrétního rekvalifikačního kurzu pro účely posouzení odbornou komisí APZ) **bude návrh dalšího postupu obsahovat aktivitu „poradenství pro volbu rekvalifikace“** a kontaktní údaje poradce pro rekvalifikace, kterého bude klient kontaktovat do 10 pracovních dnů od uskutečněné individuální schůzky, na které byl zpracován návrh dalšího postupu, a domluví si termín schůzky. Pokud tak klient neučiní, bude mu na příští schůzce s poradcem pro zprostředkování zaměstnání stanoven plánovaný kontakt k poradci pro rekvalifikace.
- **V nejasných případech**, kdy za účelem doporučení rekvalifikace vyhodnotí poradce pro zprostředkování zaměstnání potřebu hlubšího poznání klientovy situace (zhodnocení motivace, schopností a možností klienta v návaznosti na jeho budoucí pracovní uplatnění), **doporučí v návrhu dalšího postupu absolvování individuálního poradenského rozhovoru u odborného kariérového poradce, případně zařazení do vhodné poradenské činnosti, v rámci které je možné absolvovat podrobnější diagnostiku** (lze využít např. pracovní diagnostiku, bilanční diagnostiku, individuální

psychologické poradenství apod.). V návrhu dalšího postupu dále uvede název konkrétní poradenské činnosti a předpokládaný termín zařazení, případně kontakt na odpovědného zaměstnance krajské pobočky Úřadu práce, se kterým klient v termínu do 10 pracovních dnů od uskutečnění individuální schůzky, na které byl zpracován návrh dalšího postupu, projedná možnost zařazení do vhodné poradenské činnosti.

3. **Poradce pro rekvalifikace** v rámci poradenství pro volbu rekvalifikace realizovaného v souladu s ustanovením § 21 odst. 2 vyhlášky č. 518/2004 Sb. poskytne uchazeči/zájemci o zaměstnání odbornou pomoc při výběru vhodné rekvalifikace z hlediska jejího obsahového zaměření s ohledem na preferované pracovní uplatnění a vstupní kvalifikační předpoklady pro konkrétní rekvalifikační kurz. Klienta podrobně seznámí s možnostmi absolvování rekvalifikace prostřednictvím Úřadu práce (podmínky zabezpečované a zvolené rekvalifikace). Dále mu poskytne aktuální přehled rekvalifikací zabezpečovaných krajskou pobočkou Úřadu práce a případné další zdroje informací z této oblasti (např. informace o projektech, v jejichž rámci je možné absolvovat rekvalifikaci). Pro účely zvolené rekvalifikace mu v případě potřeby poskytne vhodné tipy na rekvalifikační kurzy a kontakty na rekvalifikační zařízení, která je realizují (viz čl. 2, bod 6. této instrukce). Za tímto účelem také provádí přiměřenou edukaci klienta k využití Databáze. Rozsah a formu této edukace přizpůsobuje individuálním schopnostem a potřebám klienta.

Počet individuálních schůzek s poradcem pro volbu rekvalifikace a termíny navazujících schůzek se řídí potřebou a konkrétní situací daného klienta. V případě identifikace potřeby uplatnění direktivního přístupu v počátcích této poradenské intervence bude termín navazující schůzky stanoven nejpozději do 10 pracovních dnů od předchozí poradenské intervence. Pokud do tohoto období spadá stanovený termín (plánovaný kontakt) u poradce pro zprostředkování zaměstnání, je vhodné v případě disponibilní kapacity poradce pro rekvalifikace objednat klienta na stejný den s návazností na tento termín. Z každé schůzky provede poradce pro rekvalifikace písemný záznam o jejím průběhu a dohodnutých krocích do informačního systému používaného Úřadem práce, aby byla zajištěna kontinuita informací o průběhu poradenského procesu.

4. Na procesu poradenství pro volbu rekvalifikace se dále mohou podílet i další kariéroví poradci krajské pobočky Úřadu práce, popřípadě externí subjekty, pokud je za tímto účelem bude krajská pobočka Úřadu práce využívat (např. k zajištění bilanční diagnostiky, individuálního psychologického poradenství apod.). Jednotlivé poradenské činnosti jsou realizovány v souladu s účinným řídicím aktem generálního ředitelství Úřadu práce, který upravuje postup při realizaci poradenských činností.

5. Při poskytování kariérového poradenství pro volbu rekvalifikace a kariérových informací zaměstnanci Úřadu práce je možné vhodně využívat synchronní i asynchronní formy distančního poradenství.
6. Výstupy z uskutečněných poradenských intervencí musí být v potřebném rozsahu a bez uvedení citlivých osobních údajů zaznamenány příslušnými kariérovými poradci do informačního systému používaného Úřadem práce. Tyto výstupy jsou relevantním zdrojem dat pro další práci poradce pro zprostředkování zaměstnání s uchazečem/zájemcem o zaměstnání. S obsahem výstupních zpráv od externích dodavatelů poradenské činnosti, které jsou součástí příslušné spisové dokumentace, je poradce pro zprostředkování zaměstnání seznámen příslušným kariérovým poradcem, který danou poradenskou činnost zajišťoval. Jednotlivé plánované či uskutečněné kontakty v této oblasti budou zaznamenávány všemi zaměstnanci kontaktního pracoviště, spadajícími pod úsek zaměstnanosti, do informačního systému používaného Úřadem práce.
7. U všech uchazečů/zájemců o zaměstnání v produktivním věku, kteří jsou již k datu vydání této instrukce vedeni v příslušné evidenci déle než dva měsíce, bude v rámci nejbližšího stanoveného termínu (plánovaný kontakt) uplatněn výše uvedený postup pro realizaci kariérového poradenství pro volbu a doporučování rekvalifikace, který bude modifikován v závislosti na aktuální situaci konkrétního klienta a již uskutečněném poradenství. Postup uvedený v bodě 2.1. a 2.2. tohoto článku nebude aktuálně aplikován u těch klientů, kteří k datu vydání této instrukce mají uzavřen IAP, absolvují rekvalifikaci, účastní se poradenské činnosti, jsou zařazeni v projektu apod.). U těchto klientů může být postup v případě potřeby modifikován v závislosti na jejich aktuální situaci.

Článek 5

Následná poradenská práce s uchazeči o zaměstnání a zájemci o zaměstnání po absolvování rekvalifikace

1. Po předložení dokladu o úspěšném absolvování zvolené rekvalifikace nebo po úspěšném absolvování zabezpečované rekvalifikace uchazečem/zájemcem o zaměstnání předá bezodkladně a prokazatelným způsobem poradce pro rekvalifikace příslušnému poradci pro zprostředkování zaměstnání informaci o úspěšném ukončení rekvalifikace, případně kopii výstupního dokladu.
2. Poradce pro zprostředkování zaměstnání následně bezodkladně provede v informačním systému používaném Úřadem práce aktualizaci informací ke kvalifikaci uchazeče/zájemce o zaměstnání a revizi požadavku na zprostředkování zaměstnání a zahájí zprostředkování zaměstnání dotčenému klientovi s uplatněním nově získané kvalifikace. Ze strany poradce pro

zprostředkování zaměstnání je uchazeči o zaměstnání po dobu následujících 3 měsíců věnována zvýšená péče.

3. Pokud uchazeč/zájemce o zaměstnání bez vážných důvodů odmítne nastoupit do vhodného zaměstnání odpovídajícího nově získané kvalifikaci, je útvar zprostředkování zaměstnání ve vazbě na ustanovení § 109 odst. 2 písm. f) a § 109a odst. 8 zákona o zaměstnanosti povinen bezodkladně a prokazatelným způsobem o této skutečnosti informovat příslušný útvar krajské pobočky Úřadu práce, který vede spis o rekvalifikaci dotčeného klienta (dále jen „útvar rekvalifikací“) a poskytnout mu potřebnou součinnost při přípravě podkladů pro stanovení výše nákladů rekvalifikace/ceny rekvalifikace Úřadem práce. Útvar rekvalifikací je následně povinen bezodkladně zahájit potřebné kroky k zajištění úhrady nákladů rekvalifikace/ceny rekvalifikace dotčeným klientem.
4. Pokud se v době do 3 měsíců od absolvování rekvalifikace nepodaří klientovi zprostředkovat zaměstnání s uplatněním nově nabyté kvalifikace, bude s ním proveden individuální poradenský rozhovor s cílem zjistit bariéry znemožňující získání takového zaměstnání a navrženy postupy k jejich odstranění. V této souvislosti je možné podpořit klienta kombinací nástrojů a opatření APZ. U uchazečů o zaměstnání lze tyto bariéry odstranit s ohledem na situaci klienta např. formou SÚPM, příspěvkem na zahájení SVČ, poskytnutím příspěvku na mobilitu, poskytnutím doprovodu k zaměstnavateli, doplněním kompetencí v rámci zařazení do vhodné poradenské činnosti (např. absolvování programu Komunikační dovednosti, Sebe prezentace na trhu práce, Orientace na trhu práce apod.). Individuální poradenský rozhovor je proveden poradcem pro zprostředkování zaměstnání, případně jiným odborným kariérovým poradcem. O výsledku této poradenské intervence je učiněn záznam do informačního systému používaného Úřadem práce. V součinnosti s uchazečem o zaměstnání se návrh postupu k odstranění identifikovaných bariér promítne do IAP.

Článek 6

Specifika realizace rekvalifikací prostřednictvím Databáze

1. Prostřednictvím Databáze jsou se zájemcem o rekvalifikaci a vzdělavatelem administrovány pouze zvolené rekvalifikace. Databáze je provázána s informačním systémem a spisovou službou používanými Úřadem práce.
2. Dokumenty vkládané do Databáze rekvalifikačním zařízením a zájemcem o rekvalifikaci se Úřadu práce již znovu fyzicky nepředkládají.
3. Databáze je využívána Úřadem práce jako zdroj kariérových informací z oblasti dalšího vzdělávání a rekvalifikace.

4. Krajská pobočka Úřadu práce pro potřeby poskytování poradenství pro volbu rekvalifikace průběžně sleduje stav nabízených kurzů a v rámci své územní působnosti provádí správu těchto záznamů podle uživatelské příručky dostupné na https://www.uradprace.cz/documents/37855/1091077/MPSV_JPRPSV_Uzivatel_ska_prirucka_Rekvalifikace_interni_pristup.pdf odkazu
5. Krajská pobočka Úřadu práce je povinna každodenně sledovat nově přicházející požadavky na zvolenou rekvalifikaci prostřednictvím Databáze a zajistit jejich vyřizování bez zbytečného odkladu.
6. Výsledek schválení/zamítnutí rekvalifikace je neprodleně zadán do informačního systému používaného Úřadem práce, odkud je výsledek předán do Databáze, z níž jsou generovány další související dokumenty (např. Potvrzení o úhradě ceny rekvalifikačního kurzu po úspěšném absolvování rekvalifikace), a to nejpozději do 5 kalendářních dnů před nástupem na rekvalifikaci.
7. Požadavky na zvolenou rekvalifikaci podávané prostřednictvím Databáze, které jsou spojeny se žádostí o zařazení do evidence zájemců o zaměstnání, vyřizuje krajská pobočka Úřadu práce, které byl tento požadavek doručen.
8. Se zájemci o zaměstnání, u nichž důvodem zájmu o zprostředkování zaměstnání je v informačním systému používaném Úřadem práce na záložce Evidence uvedeno „elektronická žádost – iRekvalifikace“:
 - není prováděn vstupní poradenský rozhovor podle čl. 4 bod 2.1. ani návrh dalšího postupu podle čl. 4 bod 2.2. této instrukce,
 - není v plném rozsahu aplikován postup následné poradenské práce uvedený v čl. 5 bod 2. a 4. této instrukce.
9. S uchazeči/zájemci o zaměstnání, kteří podají zájem o zvolenou rekvalifikaci prostřednictvím Databáze, není nezbytně nutné provádět poradenský rozhovor. Krajská pobočka Úřadu práce individuálně vyhodnotí potřebu této poradenské intervence ve vztahu k požadované rekvalifikaci a je oprávněna postup uvedený v čl. 4 bod 2. této instrukce přizpůsobit aktuální klientově situaci.

Článek 7

Rekvalifikační zařízení a specifika zvolené a zabezpečované rekvalifikace

1. Krajská pobočka Úřadu práce může zabezpečit rekvalifikaci nebo uhradit cenu zvolené rekvalifikace, pouze v případech, že rekvalifikaci provádí rekvalifikační zařízení uvedené v ustanovení § 108 odst. 2 zákona o zaměstnanosti.
2. V souladu s ustanovením § 108 odst. 2 písm. c) zákona o zaměstnanosti může rekvalifikaci provádět mimo jiné i vysoká škola s akreditovaným studijním programem. V této souvislosti se za rekvalifikaci považuje i vzdělávání v rámci programu celoživotního vzdělávání uskutečňované vysokou školou podle

ustanovení § 60 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, pokud realizace programu celoživotního vzdělávání odpovídá požadavkům na realizaci rekvalifikace (úhrada po úspěšném složení zkoušky, která musí být součástí rekvalifikačního kurzu, výuka není členěná do semestrů, není přerušovaná prázdninami atd.).

3. V souladu s ustanovením § 108 odst. 2 písm. b) zákona o zaměstnanosti mohou být za rekvalifikaci považovány i akreditované vzdělávací programy uskutečňované v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen „DVPP“) podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pedagogických pracovnících“). Bližší podrobnosti k DVPP včetně taxativního výčtu akreditovaných vzdělávacích programů vedoucích k získání odborné kvalifikace pedagogického pracovníka podle zákona o pedagogických pracovnících, které může krajská pobočka Úřadu práce realizovat v rámci rekvalifikace, jsou uvedeny v příloze č. 1 této instrukce.
4. Pro uchazeče/záměstnané se základním a nedokončeným základním vzděláním vytváří Úřad práce podmínky pro zvyšování jejich kvalifikace za účelem zlepšení jejich postavení na trhu práce. V této souvislosti krajská pobočka Úřadu práce může ve spolupráci se středními školami (střední odborné školy a střední odborná učiliště) ovlivňovat obsahové zaměření rekvalifikací a organizovat v rámci zabezpečovaných rekvalifikací tzv. nespecifické rekvalifikace.
5. V případě nespecifických rekvalifikací lze kombinovat profesní rekvalifikaci s tematicky zaměřenými bloky na rozvoj základních dovedností (čtenářská, numerická či digitální gramotnost). Zařazení uchazečů/záměstnaných o zaměstnání z výše uvedené cílové skupiny do nespecifických rekvalifikací bude doporučeno na základě výstupů z poradenské práce s klientem či speciální diagnostiky.
6. Krajská pobočka Úřadu práce při realizaci rekvalifikací akceptuje prezenční, distanční i kombinovanou formu výuky. Za organizaci výuky zodpovídá rekvalifikační zařízení. Závěrečné zkoušky jsou organizovány v souladu s příslušnými právními předpisy.
7. Při realizaci zabezpečovaných rekvalifikací pro uchazeče o zaměstnání je primárně preferována prezenční forma výuky a z hlediska časové realizace intenzivní konání rekvalifikačních kurzů, a to s ohledem na rychlý návrat na trh práce a poskytování podpory při rekvalifikaci. V důvodných případech hodných zvláštního zřetele, pokud to podmínky rekvalifikačního zařízení a účastníka rekvalifikace a akreditující orgán/akreditace udělená vzdělávacímu programu umožňují, je přípustné nahradit prezenční formu teoretické části synchronní

formou distančního vzdělávání (např. formou frontální online výuky), případně asynchronní formou či kombinací obou forem.

8. V případě zvolených rekvalifikací, kdy do smluvního vztahu mezi uchazečem/zájemcem o zaměstnání a rekvalifikačním zařízením Úřad práce nevstupuje, je akceptována intenzita a forma výuky dohodnutá mezi uchazečem/zájemcem o zaměstnání a rekvalifikačním zařízením.
9. Vstupní podmínky pro umožnění účasti v příslušném vzdělávacím programu stanovuje rekvalifikační zařízení. Za splnění vstupních podmínek zodpovídá:
 - v případě zařazování do zabezpečované rekvalifikace krajská pobočka Úřadu práce,
 - v případě účasti na zvolené rekvalifikaci příslušné rekvalifikační zařízení. V tomto případě krajská pobočka Úřadu práce provádí kontrolu vstupních předpokladů za účelem posouzení vhodnosti rekvalifikace a schválení její úhrady.
10. Ustanovení § 109a odst. 9 zákona o zaměstnanosti stanovuje maximální finanční částku, která může být v průběhu 3 let od prvního nástupu na zvolenou rekvalifikaci Úřadem práce za jednu nebo více rekvalifikací jedné fyzické osoby v postavení uchazeče o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání zaplacená. Úřad práce je povinen sledovat čerpání stanoveného finančního limitu v období 3 po sobě následujících kalendářních let ode dne prvního nástupu na zvolenou rekvalifikaci konkrétní fyzické osoby.
 - V případě, že by měla být maximální finanční částka překročena, je uchazeči/zájemci o zaměstnání umožněno, aby si na základě informovaného rozhodnutí zaplatil navýšení nad zákonem o zaměstnanosti stanovený limit sám. V této souvislosti je krajská pobočka Úřadu práce povinna žadatele o zvolenou rekvalifikaci o překročení limitu prokazatelně informovat v dostatečném časovém předstihu před termínem zahájení zvoleného rekvalifikačního kurzu za účelem informovaného rozhodnutí o úhradě zbývajících částky z vlastních finančních prostředků.

Příklad: K překročení maximální finanční částky může dojít nejen v případě, kdy cena konkrétního rekvalifikačního kurzu doložená uchazečem/zájemcem o zaměstnání bude vyšší než zákonem o zaměstnanosti stanovený limit (50 000 Kč), ale i v případě, kdy cena konkrétního rekvalifikačního kurzu bude nižší než tento limit, ale v součtu finančního plnění za poskytnuté zvolené rekvalifikace ve sledovaném období již přesáhne maximální finanční limit.

- Výši ceny, kterou v případě kladného posouzení zvolené rekvalifikace bude Úřad práce za zvolenou rekvalifikaci hradit, uvede krajská pobočka Úřadu práce v potvrzení o úhradě ceny rekvalifikačního kurzu.

Článek 8

Možnosti dokončení rekvalifikace

1. **V případě zabezpečované rekvalifikace** projedná krajská pobočka Úřadu práce s účastníkem rekvalifikace možnost jejího dokončení vždy, pokud by k předčasnému ukončení rekvalifikace mělo dojít z vážných důvodů definovaných v čl. 9 bod 2. této instrukce. Krajská pobočka Úřadu práce mimo jiné také vždy informuje účastníka rekvalifikace o možnosti požádat ode dne následujícího po ukončení jeho vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání o zařazení do evidence zájemců o zaměstnání a o možnosti dokončení zahájené rekvalifikace v postavení zájemce o zaměstnání. Obdobně o možnosti dokončení rekvalifikace informuje i účastníka rekvalifikace, který se v průběhu rekvalifikačního kurzu stane uchazečem o zaměstnání. Ve výše uvedených případech **bude umožněno**:
 - **Uchazeči o zaměstnání dokončit zbývající část rekvalifikace v postavení zájemce o zaměstnání na základě uzavřené dohody o dokončení rekvalifikace**, jejímž účelem je úprava vzájemného vztahu mezi Úřadem práce a účastníkem rekvalifikace, zabezpečované tímto úřadem podle § 109 zákona o zaměstnanosti, který nastoupil do rekvalifikace jako uchazeč o zaměstnání a dokončuje rekvalifikaci jako zájemce o zaměstnání.
 - **Zájemci o zaměstnání dokončit zbývající část rekvalifikace v postavení uchazeče o zaměstnání na základě uzavřené dohody o dokončení rekvalifikace**, jejímž účelem je úprava vzájemného vztahu mezi Úřadem práce a účastníkem rekvalifikace, zabezpečované Úřadem práce podle § 109 zákona o zaměstnanosti, který nastoupil do rekvalifikace jako zájemce o zaměstnání a dokončuje rekvalifikaci jako uchazeč o zaměstnání.
 - **Uchazeči o zaměstnání nebo zájemci o zaměstnání**, který nemohl dokončit rekvalifikaci v rekvalifikačním kurzu, ve kterém ji zahájil (např. z důvodu nemoci nebo z důvodu vzniklých na straně rekvalifikačního zařízení), **dokončit zbývající část rekvalifikace v jiném rekvalifikačním kurzu**. V této souvislosti projedná Úřad práce s účastníkem rekvalifikace možnost dokončení rekvalifikace v jiném rekvalifikačním kurzu a na základě nové dohody o rekvalifikaci mu umožní dokončení její zbývající části.
2. **V případě zvolené rekvalifikace** informuje krajská pobočka Úřadu práce (v souladu s „Poučením zájemce o zvolenou rekvalifikaci“, že lze hradit cenu

rekvalifikace pouze po dobu, po kterou je uchazeč o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání veden v evidenci uchazečů o zaměstnání nebo zájemců o zaměstnání) účastníka rekvalifikace o možnosti požádat ode dne následujícího po ukončení jeho vedení v evidenci uchazečů/zájemců o zaměstnání o zařazení do evidence zájemců/uchazečů o zaměstnání a o možnosti dokončení zahájené rekvalifikace v jiném postavení. Tuto informaci předá Úřad práce prokazatelným způsobem těm účastníkům rekvalifikace, kterým vydá potvrzení o úhradě ceny rekvalifikačního kurzu, a to před zahájením zvolené rekvalifikace.

Článek 9

Nedokončení zabezpečované rekvalifikace uchazečem o zaměstnání nebo zájemcem o zaměstnání a úhrada nákladů

1. Pokud uchazeč o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání, který se účastní zabezpečované rekvalifikace, **nedokončí rekvalifikaci z vážných důvodů, není povinen Úřadu práce uhradit náklady rekvalifikace** (§ 2 vyhlášky č. 519/2004 Sb.) **ani poskytnuté náklady spojené s rekvalifikací** (§ 3 vyhlášky č. 519/2004 Sb.).
2. Za **vážné důvody** pro nedokončení rekvalifikace se považují důvody uvedené v ustanovení **§ 5 písm. c) bod 1, 2, 3, 4, 6 a 7 zákona o zaměstnanosti**. Za jiné vážné osobní důvody lze v této souvislosti považovat:
 - nástup do pracovního poměru nebo služebního poměru, pokud brání vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání [§ 25 odst. 3 písm. a) zákona o zaměstnanosti],
 - zahájení činnosti na základě dohody o pracovní činnosti, pokud její výkon brání vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání [§ 25 odst. 3 písm. b) zákona o zaměstnanosti],
 - zahájení výdělečných činností uvedených v § 25 odst. 1 písm. b) až o) a písm. q), s) a t) zákona o zaměstnanosti, pokud jejich výkon brání vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání,
 - zahájení pěstounské péče v zařízeních pro výkon pěstounské péče podle zvláštního právního předpisu, nebo kterému je za výkon pěstounské péče vyplácena odměna náležející pěstounovi podle zvláštního právního předpisu [§ 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti],
 - zahájení soustavné přípravy na budoucí povolání [§ 25 odst. 1 písm. r) zákona],
 - nástup k výkonu trestu odnětí svobody nebo nástup do vazby, pokud její rozsah neumožňuje rekvalifikaci dokončit [§ 25 odst. 2 písm. b) zákona o zaměstnanosti],
 - přiznání invalidity ve třetím stupni podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů,

- popřípadě jiné osobní důvody hodné zvláštního zřetele, které Úřad práce v rámci individuálního posouzení shledá za vážné.
3. Za vyhodnocení vážných důvodů ve vztahu k nedokončení rekvalifikace zodpovídá krajská pobočka Úřadu práce.
 4. Vážné důvody, které vedou k nedokončení rekvalifikace, musí být krajské pobočce Úřadu práce účastníkem rekvalifikace vždy prokazatelně doloženy.
 5. Pokud uchazeč o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání, který se účastní zabezpečované rekvalifikace, **nedokončí rekvalifikaci bez vážných důvodů** (zejména pokud odmítne nastoupit na rekvalifikaci po uzavření dohody o rekvalifikaci, neúčastní se rekvalifikačního kurzu ve stanoveném rozsahu teoretické a praktické přípravy, neplní studijní a výcvikové povinnosti stanovené rekvalifikačním zařízením, nepodrobí se závěrečnému ověření získaných znalostí a dovedností), **je povinen Úřadu práce uhradit náklady rekvalifikace (§ 2 vyhlášky č. 519/2004 Sb.), které za něho Úřad práce uhradil.** Tuto povinnost má i v případě, pokud odmítne nastoupit do vhodného zaměstnání odpovídajícího nově získané kvalifikaci.
 6. **V případě, že účastníku rekvalifikace byl poskytnut příspěvek na úhradu nákladů spojených s rekvalifikací (§ 3 vyhlášky č. 519/2004 Sb.) a nedokončí rekvalifikaci bez vážných důvodů,** jde o porušení rozpočtové kázně podle § 109 odst. 4 zákona o zaměstnanosti, pokud účastník rekvalifikace nevrátí poskytnutý příspěvek nebo jeho poměrnou část ve lhůtě stanovené Úřadem práce. Tehdy Úřad práce postoupí věc finančnímu úřadu k dalšímu řízení. To platí i v případě, že účastník rekvalifikace odmítne nastoupit do vhodného zaměstnání odpovídajícího nově získané kvalifikaci.
 7. **Účastník rekvalifikace je dále povinen** na základě závazku sjednaného v dohodě o rekvalifikaci **vrátit Úřadu práce poskytnutý příspěvek na úhradu nákladů spojených s rekvalifikací nebo jeho poměrnou část,** pokud mu jeho zaviněním byl poskytnut neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel. Nevracení příspěvku nebo jeho poměrné části ve lhůtě a za podmínek sjednaných v dohodě o rekvalifikaci je porušením rozpočtové kázně. Úřad práce proto postoupí věc finančnímu úřadu k dalšímu řízení.

Článek 10

Nedokončení zvolené rekvalifikace uchazečem o zaměstnání nebo zájemcem o zaměstnání a úhrada ceny rekvalifikace

1. V případě, že uchazeč o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání, který se účastní zvolené rekvalifikace, **nedokončí rekvalifikaci z vážných důvodů, Úřad práce uhradí rekvalifikačnímu zařízení cenu rekvalifikace nebo její poměrnou část.** Podkladem pro úhradu ceny rekvalifikace je stejnopis „Potvrzení o úhradě ceny rekvalifikačního kurzu“, včetně „Informovaného souhlasu“ potvrzeného rekvalifikačním zařízením.
2. Za vážné důvody pro nedokončení rekvalifikace se považují důvody uvedené v čl. 9 bod 2. této instrukce.
3. Za vyhodnocení vážných důvodů ve vztahu k nedokončení rekvalifikace zodpovídá krajská pobočka Úřadu práce.
4. Vážné důvody, které vedou k nedokončení rekvalifikace, musí být krajské pobočce Úřadu práce účastníkem rekvalifikace vždy prokazatelně doloženy.
5. **V případě, že uchazeč o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání, který úspěšně absolvoval zvolenou rekvalifikaci, bez vážných důvodů odmítne nastoupit do zaměstnání odpovídajícího nově získané kvalifikaci, je povinen podle ustanovení § 109a odst. 8 zákona o zaměstnanosti uhradit Úřadu práce cenu rekvalifikace,** a to ve výši, kterou za něho tento úřad uhradil rekvalifikačnímu zařízení.

Článek 11

Vymáhání nákladů rekvalifikace a nákladů s ní spojených při zpětném vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání v případě zabezpečované rekvalifikace

1. Ustanovení § 109 odst. 2 písm. g) zákona o zaměstnanosti stanovuje závazek uchazeče o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání uhradit poměrnou část nákladů rekvalifikace, **pokud v průběhu rekvalifikace přestane být uchazečem o zaměstnání nebo zájemcem o zaměstnání.**
2. **Pokud v průběhu rekvalifikace dojde ke zpětnému vyřazení uchazeče o zaměstnání z evidence uchazečů o zaměstnání, je uchazeč o zaměstnání povinen uhradit Úřadu práce poměrnou část nákladů rekvalifikace** (§ 2 vyhlášky č. 519/2004 Sb.), které Úřadu práce se zabezpečením rekvalifikace vzniknou. Podkladem pro stanovení výše úhrady je pravomocné rozhodnutí

o vyřazení dotčené osoby z evidence uchazečů o zaměstnání a závěrečné vyúčtování rekvalifikačního zařízení.

3. Pokud **v případě uvedeném v bodě 2.** tohoto článku byl s uchazečem o zaměstnání v dohodě o rekvalifikaci sjednán příspěvek na úhradu nákladů spojených s rekvalifikací (§ 3 vyhlášky č. 519/2004 Sb.), **je uchazeč o zaměstnání povinen vrátit Úřadu práce poskytnutý příspěvek na úhradu nákladů spojených s rekvalifikací**, a to ve výši v jaké mu byl Úřadem práce poskytnut. Nevrácení příspěvku ve lhůtě a za podmínek sjednaných v dohodě o rekvalifikaci je porušením rozpočtové kázně. Úřad práce proto postoupí věc finančnímu úřadu k dalšímu řízení.
4. V případě uvedeném v bodě 2. tohoto článku umožní Úřad práce účastníkovi rekvalifikace pokračování v započaté rekvalifikaci v postavení zájemce o zaměstnání. Za tímto účelem Úřad práce informuje uchazeče o zaměstnání o možnosti požádat o zařazení do evidence zájemců o zaměstnání a projedná s ním možnost dokončení zahájené rekvalifikace v postavení zájemce o zaměstnání.
5. **Pokud je o zpětném vyřazení** uchazeče o zaměstnání z evidence uchazečů o zaměstnání **pravomocně rozhodnuto až po dokončení rekvalifikace, Úřad práce** po uchazeči o zaměstnání **nepožaduje vrácení nákladů rekvalifikace**, a to bez ohledu na to, zda rekvalifikace byla dokončena úspěšně či ne, protože již uplynulo období konání rekvalifikace. Pokud byla rekvalifikace spolufinancována z prostředků Evropského sociálního fondu, Evropského sociálního fondu plus, Nástroje pro oživení a odolnost je nezpůsobilost výdajů posuzována Řídicím orgánem OPZ, OPZ+, resp. poskytovatelem podpory v rámci komponenty 3.3.1 NPO v souladu s účinnými řídicími akty MPSV, které upravují postupy v případě podezření na nesrovnalost a porušení rozpočtové kázně při realizaci projektů.

Článek 12

Vymáhání ceny rekvalifikace při zpětném vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání v případě zvolené rekvalifikace

1. V souladu s ustanovením § 109a) odst. 6 zákona o zaměstnanosti **je Úřad práce povinen uhradit** rekvalifikačnímu zařízení **cenu rekvalifikace do 30 kalendářních dnů po předložení dokladu o úspěšném absolvování rekvalifikace**, přičemž tuto cenu může Úřad práce hradit pouze po dobu, po kterou je uchazeč o zaměstnání veden v evidenci uchazečů o zaměstnání nebo v evidenci zájemců o zaměstnání. V této souvislosti je Úřad práce před úhradou ceny rekvalifikace povinen ověřit dobu vedení v předmětných evidencích v době konání zvolené rekvalifikace. V případě splnění podmínky vedení v evidenci

uchazečů o zaměstnání nebo v evidenci zájemců o zaměstnání pouze z části, uhradí Úřad práce rekvalifikačnímu zařízení **poměrnou část ceny rekvalifikace**. Podkladem pro úhradu ceny rekvalifikace je stejnopis „Potvrzení o úhradě ceny rekvalifikačního kurzu“, včetně „Informovaného souhlasu“ potvrzeného rekvalifikačním zařízením.

2. **V případě, že dojde ke zpětnému vyřazení** uchazeče o zaměstnání z evidence uchazečů o zaměstnání **v době po vypořádání finančních závazků** (tj. Úřad práce již cenu rekvalifikace uhradil), **Úřad práce po uchazeči o zaměstnání nepožaduje vrácení uhrazené částky** (ceny rekvalifikace), protože došlo ke splnění účelu rekvalifikace (úspěšné absolvování rekvalifikace pro uplatnění na trhu práce). Pokud byla rekvalifikace spolufinancována z prostředků Evropského sociálního fondu, Evropského sociálního fondu plus, Nástroje pro oživení a odolnost je nezpůsobilost výdajů posuzována Řídicím orgánem OPZ, OPZ+, resp. poskytovatelem podpory v rámci komponenty 3.3.1 NPO v souladu s účinnými řídicími akty MPSV, které upravují postupy v případě podezření na nesrovnalost a porušení rozpočtové kázně při realizaci projektů.

Článek 13

Zásady pro poskytování rekvalifikací zaměstnanců

1. Při realizaci rekvalifikace zaměstnanců postupuje krajská pobočka Úřadu práce v souladu s ustanovením § 110 zákona o zaměstnanosti a vyhlášky č. 519/2004 Sb.
2. K poskytnutí rekvalifikace zaměstnanců je krajská pobočka Úřadu práce místně příslušná podle místa výkonu práce zaměstnanců, kteří mají být rekvalifikováni.
3. Rekvalifikace zaměstnanců je využívána jako preventivní nástroj nezaměstnanosti. Z toho důvodu budou podporovány rekvalifikace zaměstnanců, kteří:
 - z důvodů výrobních, technologických, organizačních a strukturálních změn potřebují rekvalifikaci k udržení zaměstnání u stávajícího zaměstnavatele,
 - pro udržení svého stávajícího pracovního místa, v souladu se záměrem zaměstnavatele, potřebují svoji dosavadní kvalifikaci doplnit nebo rozšířit,
 - ze specifických individuálních důvodů (osobních, rodinných, zdravotních) potřebují změnu pracovní pozice, pro kterou je třeba rekvalifikace, za účelem jejich dalšího pracovního uplatnění u stávajícího zaměstnavatele,

- jsou ohroženi ztrátou zaměstnání a zaměstnavatel za účelem jejich dalšího pracovního uplatnění souhlasí s jejich nástupem do rekvalifikace ještě před ukončením pracovního poměru (rekvalifikace uvolňovaných zaměstnanců).
4. Krajská pobočka Úřadu práce také může podpořit rekvalifikaci zaměstnance, kterému zaměstnavatel v zájmu jeho dalšího pracovního uplatnění umožní kariérový růst přesunutím na pracovní pozici, která vyžaduje změnu nebo doplnění kvalifikace.
 5. Krajská pobočka Úřadu práce dále podpoří rekvalifikaci zaměstnance, kterého:
 - zaměstnavatel přijme do pracovního poměru z evidence uchazečů o zaměstnání bez potřebné kvalifikace, a to v zájmu jeho dalšího pracovního uplatnění,
 - zaměstnavatel přijme do pracovního poměru v průběhu zabezpečované rekvalifikace, kterou zaměstnanec zahájil v postavení uchazeče/zájemce o zaměstnání a zaměstnavatel s jejím dokončením souhlasí. V této souvislosti projedná Úřad práce možnost dokončení rekvalifikace s účastníkem rekvalifikace a jeho zaměstnavatelem. V případě souhlasu zúčastněných stran bude předmětná rekvalifikace dokončena na základě dohod uzavřených podle § 110 zákona o zaměstnanosti.
 6. V případě zaměstnanců, kteří jsou cizinci s dočasnou ochranou ve smyslu § 2 zákona č. 66/2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, budou podporovány rovněž rekvalifikace zaměstnanců spočívající v účasti na kurzech českého jazyka pro cizince. Za tímto účelem budou akceptovány rekvalifikace v oblasti výuky českého jazyka pro cizince, včetně rekvalifikace českého jazyka se zaměřením na trh práce a specificky zaměřené na pracovní činnost, na kterou budou zaměstnanci rekvalifikováni.

Článek 14

Závěrečná ustanovení

1. V termínu **do 20. května 2022** Odbor politiky zaměstnanosti MPSV vymezí podle čl. 2 bod 11. této instrukce celostátní okruh oborů vzdělání nebo profesí a předá ho generálnímu ředitelství Úřadu práce. Za jeho průběžnou aktualizaci odpovídá věcně příslušný útvar MPSV. Generální ředitelství Úřadu práce zajistí bezodkladnou distribuci předmětného celostátního okruhu krajským pobočkám Úřadu práce.

2. Nejpozději **do 15. července 2022** zpracuje a verifikuje krajská pobočka Úřadu práce podle čl. 2 bod 12. této instrukce regionální seznam oborů vzdělání nebo profesí pro potřebu realizace rekvalifikací ve svém regionu. Zároveň odpovídá za jeho průběžnou aktualizaci. Regionální seznam včetně jeho aktualizovaných verzí bude v písemné podobě archivován pro účely kontroly realizace rekvalifikací.
3. V době nouzového stavu vyhlášeného vládou České republiky mohou být lhůty uvedené v čl. 4 bod 2. této instrukce úměrně prodlouženy v závislosti na aktuálních disponibilních kapacitách krajské pobočky Úřadu práce s respektováním individuálních potřeb a oprávněných zájmů klienta. Důvody takové úpravy musí být krajská pobočka Úřadu práce schopna zpětně prokázat a doložit.
4. Pokud je v této instrukci odkazováno na poradce, uchazeče o zaměstnání, zájemce o zaměstnání, klienta apod., myslí se tím i poradkyně, uchazečka o zaměstnání, zájemkyně o zaměstnání, klientka a podobně.

Příloha č. 1:

Další vzdělávání pedagogických pracovníků – přehled akreditovaných vzdělávacích programů (taxativní výčet pro realizaci rekvalifikace)